

čakinjo triletnemu bratcu. Vraz je seve čutil potrebo vso stvar poslovaniti, to je, vplesti vmes staroslovansko mitologijo. Perun je ustvaril za Lado dve krotki grlici, da varujeta sinka Lelja. Toda Leljev pogled vzbudi v paru ljubezen. V objemu pozabita na dete, ki ga ugrabijo psoglavci. Ko pride mati domov, najde par speč in zibel prazno. V jezi udari grlici za vrat in ju izžene iz raja. Od tega časa imajo grlice do danes znamenje za vratom in glas, kakor bi dete jokalo.

Balada „Bura“ je zanimiva, ker je prevedena iz prvotne slovenske pesmi „Drvar“. Opisuje, kako ubije v viharni noči strela moža, ki je šel po drva ženi in petim otrokom. „Věra in nevera“ je istotako prevod izvirne slovenske pesmi in slika deklinško nestanovitnost: Minki je umrl dragi in nekaj časa je vsa obupana in hodi vsak dan plakat na grob. Nekega dne ne pride več. Ali je bolna? Zvonovi zvone pri Sv. Martinu; ali je Minka umrla? Ne, jemlje drugega.

„Lěpa Vida“ je hrvaški prevod znane slovenske narodne pesmi.

„Osvěta“ je romantična balada, katere vsebina nima sama na sebi nič slovenskega: prikazen hodi vsako noč po razvalinah Dolnjega gradu s tremi ranami na prsih. O takih prikaznih so povsod pripovedke, le da je Vraz naredil iz te prikazni nemškega plemiča in dekle, ki jo je ugrabil, je bilo slovensko. Dekle pa ostane neizprosno in dragemu zvesto. Dobro je izvedena razjasnitev treh ran: O polnoči pridejo njen oče, brat in ljubi, in plemič pade od treh udarcev.

Povest v verzih „Friderik in Veronika“ ima Vraz iz Valvasorja, odkoder je črpal večkrat tudi Prešeren.

Vsebina pripoveduje o sinu celjskega grofa Hermana, Frideriku, ki je po (baje nenaravni) smrti prve žene vzel neenakorodno Veroniko Deseniško. Friderika je dal oče raditega zapreti v grad Ostrovico in pozneje v Celju. Odpovedati se je moral vsem gradovom. Veroniko so vjeli in zaprli; a ko ji niso mogli dokazati, da je čarovnica, jo je dal Herman utopiti. Friderika je oče osvobodil in dal lečiti. Ta je šel pozneje v Rim k papežu, da dobi baję odpuščenje greha radi umorjene prve žene. Pozneje je dal truplo svoje druge žene pokopati v kartuzijanskem samostanu v Gorah. Na starost se je vdal poprej plemeniti Friderik razuzdanemu življenju. Vraz se drži Valvasorja, le da ne pripoveduje vsega v pesmi, ampak tudi v opombah to, kar smo navedli zgoraj. Razredil je tvarino v tri speve. V prvem nam prikazuje Veroniko, ki toži v žalostni pesmi gluhim stenam ječe svojo usodo. Sluge pridejo in jo odvedejo v smrt. V drugem spevu dan za dnevom prekleči grof Friderik na grobu svoje Veronike in moli. Nekega dne pa ne pride več in potem ne sliši nihče več o njem. Trideset let je že minulo, pravi v tretjem spevu, kar biva bledega vitez na visokem gradu in izkuša pozabiti preteklost v gostijah in pirih brez števila; ne more spati in pije s prijatelji. Toda to mu ne more dati miru... Spet mine trideset let in gospodar slavi svoj devetdeseti rojstni dan, toda še vedno ga mučijo spomini na greh v mladosti. Bister potok, pravi pesnik, mu je bilo v mladosti življenje, zdaj pa se izteka v močvirje. Takrat ga je spremljala Vila (t. j. Vraz ga je opeval), a poleg močvirja ne morejo bivati čiste Vile. Zato — z Bogom!

(Dalje.)

Znana neznanka.

Zložil G. Koritnik.

V urah večernih, ko nihče ne ve
tajnih šepetov, ki dihajo v mraku —
tebe spoznal sem po plahem koraku,
ki te po svetu preganja srce . . .

Tujka temna si mi prišla nasproti
s tihimi sanjami v rosnih očeh,
dve sta se srca spoznali v samoti,
morda le eno, skrivnosti kdo ve?

Zvezda na nebu je mesecu sestra,
boli neznani je znanec poet —
pesem nas družijo, ko vrže na cesto
s kruto roko nas življenje in svet . . .

